

3. ÜNİTE İNSAN VE ÇEVRE

1.KONU: HARİTALAR NE DİYOR?

Yeryüzünün tamamının veya bir kısmının belirli bir oranda küçültülerek bir düzlem üzerine aktarılmasına **harita** denir. Haritalar farklı amaçlarla çizilebilir. (Nüfus haritaları, turizm haritaları, maden haritaları, sular haritaları gibi.)

Örneğin sınırları belli bir alanda dağ, ova, plato akarsu gibi yeryüzü şekillerini gösteren haritalara "**fiziki harita**" adı verilir.

Bir çizimin harita olabilmesi için 3 kural vardır;

1-Kuş bakışı çizim. (Yukarıdan)

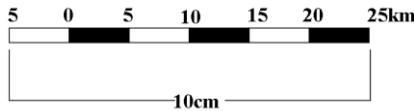
2-Ölçek kullanmak. (Küçültme Oranı)

3- Bir düzlem üzerine çizmek.

KOD: Özlem (DÜZLEM) 3 ÖLÇEK KUŞBURNU aldı.

Ölçek kullanılmayan kabataslak çizimlere **kroki** adı verilir. Krokiler bir düzlem üzerine kuş bakışı çizilir ancak ölçek kullanılmadığı için harita olamazlar.

Haritalardaki küçültme oranına "**ölçek**" adı verilir. Ölçekler, o yerin gerçek uzunluğunun haritada kaç cm ile gösterildiğini ifade eder. Kilometre (km) veya metre(m) ile gösterilir.

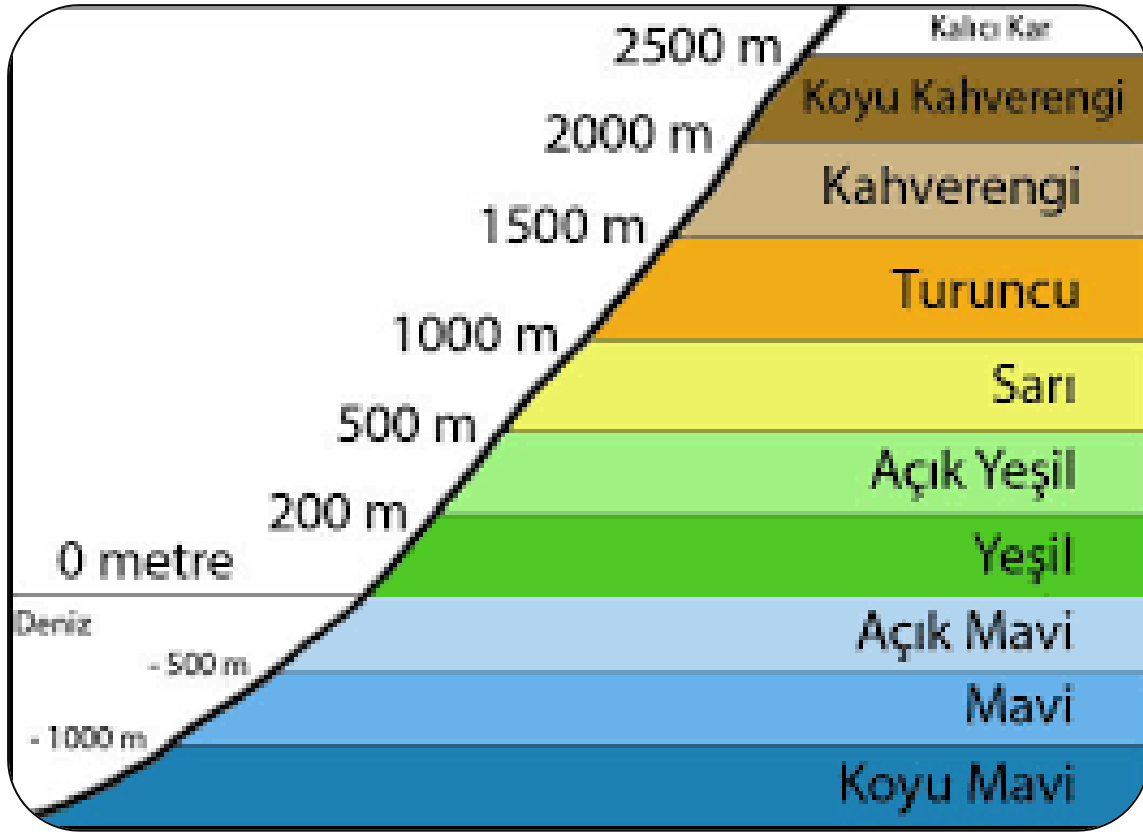

LEJANT (İŞARETLER)

	Orman		Maden yatağı
	Bataklık		Hava alanı
	Kumluk		Toprak yol
	Taşlık		Asfalt yol
	Çukurluk		Devlet sınırı
	Akarsu		Demir yolu
	Baraj ve baraj gölü		Kent
	Çayır		Mezarlık

Haritalarda kullanılan işaret bölümüne "**lejant**" denir. Haritaların genellikle sağ alt kısımda bulunan işaretler bizlere bazı bilgiler verir. Haritaların amacına göre verilen şekiller ve bilgiler değişebilir. Bizler bu işaretleri okuyabilirsek "harita dilini" anlayabiliriz.

HARİTALARDA RENKLER

Haritalarda bizlere verilen renklerin de bazı anlamları vardır. Bu renkleri karalarda yükseltiye (bir noktanın deniz yüzeyine olan yüksekliği) denizlerde ise derinliğe göre seçeriz. Denizler ile karaların birleştiği yerde yükselti 0 (sıfır) metre olarak kabul edilir.

Fiziki haritalarda deniz, göl, akarsu gibi su kütleleri **MAVİ** renk ile gösterilir. Denizlerde derinlik arttıkça mavi renk koyulaşır. Deniz seviyesine çok yakın, yükseltinin az olduğu yerler ise **YEŞİL** ile gösterilir. Yükselti artmaya başladıkça **SARI** renk kullanılır. Yükseltinin çok fazla olduğu yerler (1000 metre ve üzeri) **KAHVERENGİ** ile gösterilir. Yükselti daha da artarsa kahverenginin tonu koyulaşır.

DİKKAT! HARİTALARDA GÖRDÜĞÜMÜZ YEŞİL RENK ORMANLAR DEĞİLDİR.

Aşağıda verilen yükselti basamaklarını, yükseltilerine uygun renklerle boyayınız.

0 ile 200 m	Yeşil	2000 ile 2500 m	Koyu kahverengi	-200 ile -500 m	Mavi
-500 ile -1000 m	Koyu mavi	200 ile 500 m	Açık yeşil	1000 ile 1500 m	Turuncu
1500 ile 2000 m	Açık kahverengi	500 ile 1000 m	Sarı	0 ile -200 m	Açık mavi

